

BARAZA LA WAWAKILISHI ZANZIBAR

Simu Nam. + 255 24 2230602/1
Fax Nam. + 255 24 2230215
Tovuti: www.zanzibarassembly.go.tz

SANDUKU LA BARUA 902,
ZANZIBAR
Barua Pepe: zahore@zanlink.com

HOTUBA YA MAONI YA KAMATI YA MAENDELEO YA WANAWAKE NA USTAWI WA JAMII YA BARAZA LA WAWAKILISHI KUHUSU MAKADIRIO YA BAJETI YA WIZARA YA AFYA KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016

Mheshimiwa Spika,

Napenda kuchukua fursa hii adhimu kwa kumshukuru Mwenyezi Mungu mtukufu ambaye ametujaalia neema ya uhai na uzima na kutupa uwezo wa kuendelea kutekeleza majukumu yetu kwa niaba ya wananchi tunaowawakilisha kupitia nafasi mbali mbali.

Mheshimiwa Spika,

Kwa kipindi chote ambacho tumekuwa tunatekeleza majukumu yetu ya Kamati, wajumbe wa Kamati wamekuwa wakichukua jitihada za dhati katika kufanikisha majukumu hayo na hivyo sina budi kuchukua fursa hii kuwapongeza kwani bila ya jitihada na mashirikiano yao tusingeweza kufanikisha shughuli za Kamati kwa muda uliokusudiwa. Namuomba Mwenyezi Mungu azidi kutupa nguvu na uwezo wa kutekeleza majukumu yetu kwa ufanisi.

Mheshimiwa Spika,

Baada ya kumshukuru Mwenyezi Mungu sasa napenda kukushukuru wewe binafsi kwa kunipa nafasi hii adhimu ya kuwasilisha hotuba ya Maoni ya Kamati ya Maendeleo ya Wanawake na Ustawi wa Jamii ya Baraza lako tukufu kuhusu makadirio ya bajeti ya Wizara ya Afya kwa mwaka wa fedha 2015/2016.

Mheshimiwa Spika,

Chimbuko la taarifa hii linatokana na jukumu uliotukabidhi la kufanya uchambuzi wa mapendekezo ya Serikali kwa Wizara ya Afya juu ya makadirio, mapato na matumizi ya kila mwaka kama kanuni ya 112(e) ya Kanuni za Baraza la Wawakilishi (toleo la 2012) inavyoelekeza. Aidha baada ya kukamilisha kazi hiyo, kwa maelekezo ya kanuni ya 96(1) mwenyekiti wa Kamati kwa niaba ya Kamati mzima hutakiwa kumpa taarifa Mheshimiwa spika juu ya kukamilisha jukumu waliokabidhiwa na mimi nilifanya hivyo kwa niaba ya Kamati.

Mheshimiwa Spika,

Baada ya utangulizi huo naomba niwatambuwe wajumbe wa Kamati kama ifuatavyo:-

1. Mhe. Mgeni Hassan Juma	Mwenyekiti
2. Mhe. Hassan Hamad Omar	Makamo Mwenyekiti
3. Mhe. Abdi Mosi Kombo	Mjumbe
4. Mhe. Ali Salum Haji	Mjumbe
5. Mhe. Mohamed Mbwana hamad	Mjumbe
6. Mhe. Farida Amour Mohamed	Mjumbe
7. Mhe Mwanaid Kassim Mussa	Mjumbe

Mheshimiwa Spika,

Aidha Kamati katika kutekeleza majukumu yake inasaidiwa na makatibu wawili ambao pamoja na mambo mengine hufanya shughuli za kuratibu mikutano yetu katika kamati na hatimae kufanikisha utekelezaji wa shughuli inayokusudiwa. Kwa mchango wao mkubwa wanaotupatia naomba nao niwatambue kama ifuatavyo:-

1. Ndg Abubakar Mahmoud Idd na
2. Ndg. Asha Said Mohamed.

Mheshimiwa Spika,

Kamati imefanya uchambuzi wa bajeti ya Wizara ya Afya kwa mwaka wa fedha 2015/2016 siku ya Ijumaa ya tarehe 08/05/2015 iliyowasilishwa katika mfumo mpya wa bajeti kwa programu yaani (Programme Based Budget). Mheshimiwa Spika, Wizara ya Afya imepangiwa kutekeleza Programu Kuu tatu ambazo ni *Programu za Kinga na Elimu ya Afya, programu ya Huduma za Tiba na programu ya Usimamizi wa Sera za Afya na Utawala.*

Mheshimiwa Spika,

Katika mfumo huu mpya uliowasilishwa, Kamati ilipitia na kuchambua makadirio ya mapato ambapo kwa mwaka wa fedha wa 2015/2016 Wizara imekisiwa kukusanya Jumla ya **Tshs (168,738,000)** milioni mia moja na sitini na nane, laki saba na thalathini na nane elfu kupitia malipo ya X –ray na Uchunguzi wa damu yanayokusanywa na Idara ya Tiba kwa upande wa Unguja na kwa Pemba yanakusanywa na Ofisi kuu Pemba.

Mheshimiwa Spika, Aidha mapato mengine yaliopangiwa kukusanywa na Wizara hii ni pamoja na malipo ya huduma za afya ambayo yatakusanywa na Idara ya mipango Sera na Utafiti, mapato yanayotokana na shahada ya maradhi ya kuambukiza na mapato ya orodha ya wafanyakazi na abiria ambayo yatakusanywa na Idara ya Kinga Unguja.

Mheshimiwa Spika,

Kamati inaipongeza Wizara hii kwa majukumu wanayoyatekeleza katika shughuli zao za kila siku hasa kwa upande wa ukusanyaji wa mapato. Hii imedhihirika wakati Kamati yako ilipokuwa ikipitia na kuchambua mswada wa makadirio ya mapato ya Wizara pamoja na Hospitali ya Mnazi mmoja.

Mheshimiwa Spika,

Kwa kweli Kamati imegundua kwamba mapato waliyojipangia kukusanya kwa mwaka huu wa fedha 2015/2016 yameongezeka kutoka **Tshs. 124,000,000** (milioni mia moja na ishirini na nne) hadi **Tshs. 168,738,000** (milioni mia moja na sitini na nane, laki saba na thalathini na nane elfu) na kwa upande wa Hospitali ya Mnazi mmoja makadirio ya makusanyo yameongezeka kutoka **Tshs. 550,000,000** (milioni mia tano hamsini) mwaka wa fedha 2014/2015 hadi **Tshs. 902,973,000** (milioni mia tisa na mbili, laki tisa na sabini na tatu elfu) kwa mwaka huu wa fedha. Hii ni hatua kubwa ambayo kamati yetu inajivunia.

Mheshimiwa Spika,

Kamati ilipofanya uchambuzi wa makadirio ya Wizara kwa kazi za kawaida imebaini ongezeko la makadirio hayo ambapo kwa mwaka wa fedha uliotangulia makadirio yalikuwa ni **Tshs 22,747,200,000** (bilioni ishirini na mbili, milioni mia saba na arubaini na saba na laki mbili) na katika mwaka huu wa fedha wa **2015/2016** makadirio ni **Tshs. 29,885,000,000** (bilioni ishirini na tisa na milioni mia nane na thamanini na tano). Kamati imeridhika sana na ongezeko hilo na inaitaka Wizara ya Fedha kuingizia Wizara hii fedha ipasavyo ili iweze kufanikisha shughuli walizojipangia kwa wakati.

Mheshimiwa Spika,

Hospitali ya Mnazi mmoja ndio hospitali pekee ya rufaa ambayo inategemewa na wananchi wetu wote na ndio kimbilio la wengi. muelekeo wa Hospitali hii ni kutoa huduma bora za afya zitakazowafikia wananchi wote, lakini Kamati imekuwa na wasiwasi mkubwa juu ya kufikia muelekeo huo kwani hospitali inakabiliwa na changamoto ya fedha.

Mheshimiwa Spika,

Makadirio ya mwaka huu wa fedha yamepungua kwani Hospitali imekadiriwa kupata Tshs **8,004,500,000** (bilioni nane, milioni nne na laki tano) ukilinganisha na makadirio ya mwaka uliotangulia ambayo yalikuwa ni Tshs.**8,282,000,000** (bilioni nane na milioni mia mbili na thamanini na mbili). Kushuka kwa makadirio ya fedha katika Hospitali hii kunaashiria kudorora kwa utekelezaji wa majukumu yao na kudhoofika kwa huduma zinazotelewa. Kwa msingi huo, Kamati inaitaka Serikali kuipa kipaumbele Hospitali hii na kuipatia fedha za kutosha ili itekeleze majukumu yake ipasavyo na ile azma ya kuwapatia huduma bora kwa wananchi wote iweze kufikiwa.

Mheshimiwa Spika,

Kamati yetu kama ilivyo kwa Kamati nyengine za Kudumu za Baraza lako tukufu hii ni fursa yake ya mwisho ya kupitia bajeti ya Serikali mpaka muda mwengine kwa watakaobahatika kuchanguliwa katika Baraza lijalo. Hivyo Kamati yetu imeona ni busara kutumia fursa hii kuweza kushauri maeneo ambayo hayakuweza kukamilishwa kwa kwa kipindi cha miaka miwili na nusu ambayo ulitupa jukumu la kusimamia Wizara hii.

Mheshimiwa Spika,

Katika bajeti ya mwaka wa 2014/2015 miongoni mwa malengo makuu ya Wizara ni kuimarisha miundombinu ya afya kwa kulifanyia matengenezo jengo la macho la Hospitali ya Mnazi mmoja na kuendelea na ukarabati wa majengo na vituo vya afya. Kamati imebaini kuwa hatua za kulifanyia marekebisho jengo hilo bado hazijakamilika na muda umekuwa mrefu hivyo inaitaka Wizara kufuatilia kwa karibu ili kukamilisha ukarabati huo. Aidha Kamati inaitaka Wizara kupitia programu zake kuvifanyia matengenezo vituo vya afya vikiwemo vya ukutini na kojani ili kuimarisha huduma za afya vijijini.

Mheshimiwa Spika,

Changamoto ya kukosekana kwa jengo la Afisi kwa upande wa Pemba ni tatizo kubwa ambalo linazorotesha ufanisi wa kazi kwa Wizara hii. Kamati imeshuhudia kadhia hiyo ambayo inasababisha usumbufu mkubwa kwani imeshuhudia kuwa watendaji wa Wizara wanafanya kazi zao katika Hospitali ya Wete kitu ambacho kinazorotesha ufanisi wa Wizara hii. Kiukweli Kamati haifurahishwi hata kidogo na hali hiyo kwani watendaji wanakosa utulivu wa kutosha katika kutekeleza majukumu yao. Hivyo Kamati inaitaka Serikali kuliona tatizo hilo na kulitafutia ufumbuzi.

Mheshimiwa Spika,

Katika Ripoti ya Kamati ya Maendeleo ya Wanawake na Ustawi wa Jamii ya mwaka 2012/2013 iliripoti kukosekana kwa Kifaa cha DNA na Kamati imeshauri juu ya umuhimu wake na namna kitakavyosaidia kutatua kesi za udhalilishaji. Hivyo Kamati inachukua fursa hii tena kuitaka Serikali kununua kifaa hicho ili kisaidie katika kutatua kesi za udhalilishaji hasa kwa wanawake na watoto.

Mheshimiwa Spika,

Kamati inaitaka Wizara katika bajeti hii kuipatia ruzuku Bodi ya Chakula, Dawa na Vipodozi kwani kwa kipindi kirefu Bodi hiyo haipatiwi ruzuku. Aidha Kamati inaitaka Wizara kufuatilia na kuharakisha marekebisho ya Sheria ya Chakula, Dawa na Vipodozi ya mwaka 2006 ili iende sambamba na mahitaji ya Bodi.

Mheshimiwa Spika,

Kiujumla Kamati imepitia Bajeti ya Wizara na kufanya uchambuzi wake na napenda kuliarifu Baraza lako tukufu kuwa Kamati ilijitahidi kupitia kwa umakini mkubwa licha ya kuwa mfumo huu mpya bado haujaoeleka vizuri kwa wajumbe. Kamati inaisisitiza Wizara kutekeleza programu zake kwa umakini mkubwa, na kwa upande wa Serikali kuzingatia maoni ya Kamati ili kuboresha sekta ya afya nchini.

Mheshimiwa Spika,

Kwa kumalizia nakushuku wewe kwa kunipa nafasi hii na nawashukuru wajumbe wa Baraza lako tukufu kwa usikivu wao. Naunga mkono hoja na naomba kuwasilisha.

Ahsante

.....

Mgeni Hassan Juma,

Mwenyekiti,

Kamati ya Maendeleo ya Wanawake na Ustawi wa Jamii,

Baraza la Wawakilishi,

Zanzibar